

دیدهبان تحریم

ماهنامه‌ی رصد و تحلیل تحریم

مرکز تحلیل
راهبردی و بین الملل

مرداد ۱۴۰۴

شماره ۱۶

فهرست

الف	فهرست
ب	سخن سردبیر
پ	وقایع مهم ماه گذشته در یک نگاه
۱	اخبار تحریمی حوزه‌ی ایران
۳	ایران: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده
۴	اخبار تحریمی حوزه‌ی چین
۱۳	چین: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده
۱۶	اخبار تحریمی حوزه‌ی روسیه
۲۶	روسیه: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده

بی‌راه نیست اگر ادعا کنیم که در بحبوحه‌ی یکی از متلاطم‌ترین و تعیین‌کننده‌ترین دوره‌های سیاست‌گذاری تحریمی آمریکا (و به‌نوعی جهان) در دهه‌های اخیر به سر می‌بریم. دوره‌ای که در آن از طرفی تحریم به‌معنای کلاسیک «فشار فلج‌کننده» و «عامل ایجاد درد» کارکرد پیشین خود را حفظ کرده و نه بازیگران بزرگ این عرصه مایل‌اند ابزار تحریم را کاملاً کنار بگذارند. سه پرونده‌ی تحلیلی این شماره، یعنی بخش‌های ایران، چین و روسیه، سه پرده‌ی متفاوت اما هم‌معنا از همین دگرگونی را پیش چشم می‌گذارند و به ما اجازه می‌دهند تصویری کلان از «گذار تحریم‌ها» ترسیم کنیم.

در رابطه با ایران، در ماه گذشته دو اقدام تحریمی نسبتاً بزرگ از سوی اوفک علیه فروش نفت جمهوری اسلامی ایران انجام شد که یکی ناظر به لجستیک و ناوگان و دیگری ناظر به تسویه‌ی مالی مربوط به فروش نفت بود. این دو اقدام روشن و قابل‌توجه در پی نوسانات و اظهار نظرهای متزلزل ماه قبل از آن، به‌نوعی تلاش آمریکا در راستای نشان دادن عزم این کشور برای تداوم فشار روی فروش نفت ایران تفسیر می‌شود. البته به مانند دو سال اخیر، سیاست‌های تحریمی آمریکا همچنان نتوانسته فروش نفت ایران را با اختلال قابل‌توجهی مواجه کند. این ناتوانی، بازتاب‌های مهمی در محافل فکری آمریکا داشته است که در بخش تحلیل ایران، تا اندازه‌ای به آن پرداخته شده است.

با آشکار شدن بخش‌هایی از توافق لندن بین چین و آمریکا، معلوم شد که پکن به‌نوعی از تحریم به‌عنوان ابزار چانه‌زنی استفاده کرده و رسماً سیاست فشار اقتصادی به آمریکا برای گرفتن امتیاز را در دستور کار قرار داده است. تعلیق بخشی از قوانین محدودکننده‌ی صادرات عناصر کم‌یاب و در مقابل، دریافت امتیاز کاهش پایش‌های صادراتی تراشه‌ها از آمریکا به چین نشان داد که جنگ تعرفه‌ای ترامپ لزوماً نزاعی یک‌طرفه نیست. مقاومت اقتصاد چین که نمودهای آن را می‌توان در رشد ۵/۲ درصدی تولید ناخالص داخلی در سه‌ماهه‌ی دوم ۲۰۲۵ و همچنین افزایش صادرات چین مشاهده کرد، نه‌تنها ترامپ را وادار به عقب‌نشینی لفظی کرد، بلکه تعادل جدیدی میان منافع امنیتی و اقتصادی واشینگتن رقم زده است. در بخش تحلیل چین، جزئیات بیش‌تری از ماجرای رقابت دو قدرت بزرگ تجاری آمده است.

در یک ماه اخیر، پرونده‌ی تحریم‌های روسیه نیز خالی از چالش نبود. تصویب بسته‌ی هجدهم تحریم‌های اتحادیه‌ی اروپا شامل محدودیت‌های جامع در حوزه‌های انرژی، مالی، بانکی و نظامی، در ظاهر، تمهیدی بسیار سخت‌گیرانه‌تر از همیشه علیه مسکو است. با این حال، دستیابی کرملین به ثبات نسبی در میدان اقتصادی و ارزی و همچنین تداوم پویای نظامی این کشور علیه اوکراین، کارآمدی ابزار تحریم را به جد زیر سؤال برده است. شکاف روبه‌گسترش میان رویکرد بروکسل و واشینگتن به‌خوبی نشان می‌دهد وقتی اجماع سیاسی پشتوانه‌ی یک رژیم تحریمی فرسوده شود، حتی سخت‌گیرانه‌ترین بسته‌ها هم الزاماً به تغییر رفتار منتهی نمی‌شود. مطالب بخش روسیه در این شماره، این واقعیت را به‌خوبی نشان می‌دهد.

وقایع مهم ماه گذشته در یک نگاه

تصویب هجدهمین بسته‌ی تحریمی اتحادیه‌ی اروپا علیه مسکو:
کاهش سقف قیمت خرید نفت روسیه، تحریم خط لوله نورد استریم،
انقطاع 22 بانک روسی از سوئیفت و...

ممنوعیت فعالیت 15 رسانه اروپایی از
سوی روسیه

H2O رفع محدودیت صادراتی تراشه
انودیا به چین

تشدید تحریم‌های آمریکا علیه شبکه‌ی بانک‌داری و تسویه‌ی مرتبط
با ایران: تحریم شرکت‌های اماراتی، ترکیه‌ای و هنگ‌کنگی مرتبط با
فروش نفت

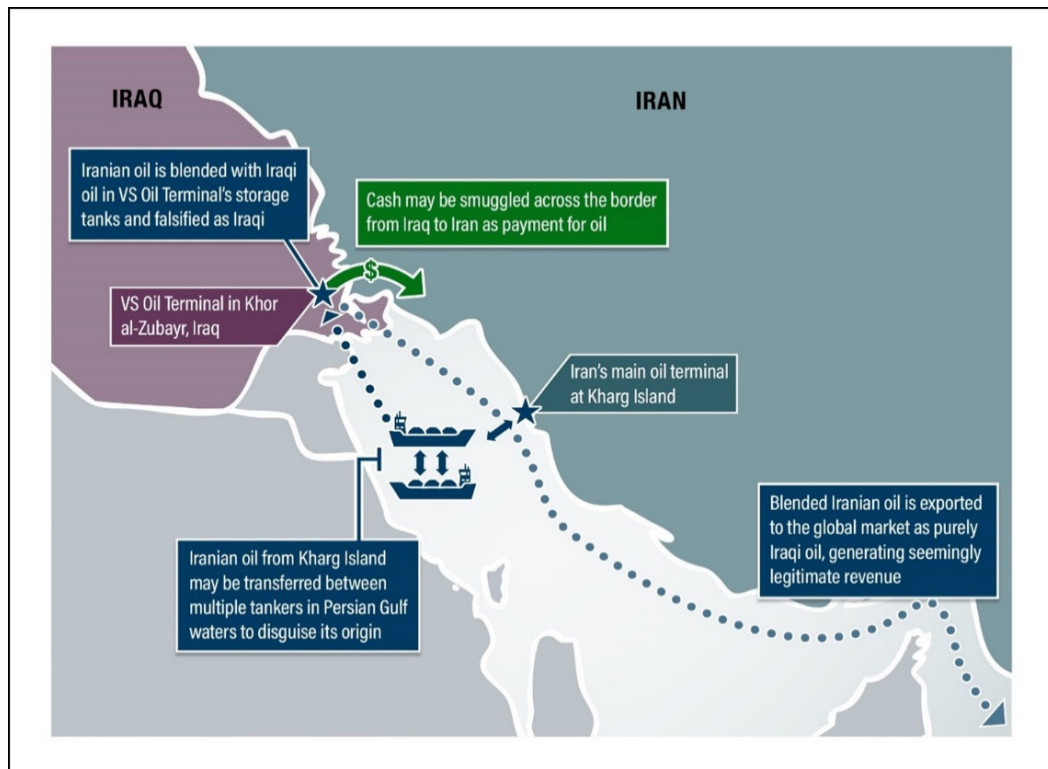

اخبار تحریمی حوزهی ایران

تحریم شبکه‌ی تسهیل‌گر تجارت نفت ایران: اعمال تحریم‌های وزارت خزانه‌داری و وزارت خارجه‌ی آمریکا بر ۱۵ شرکت و ۸ نفت‌کش و یک فرد

وزارت خزانه‌داری آمریکا در ادامه‌ی اقدامات تحریمی خود علیه بخش انرژی ایران، در تاریخ ۱۲ تیر ۱۴۰۴ (سوم جولای ۲۰۲۵) برخی شبکه‌های تسهیل‌کننده‌ی فروش نفت کشور را هدف تحریم‌های خود قرار داد. یکی از نقاط تمرکز اوفک در این اقدام، هم‌کاری ایران و عراق در حوزه‌ی فروش نفت و به‌طور مشخص، مجموعه‌ی شرکت‌های متعلق به یک تبعه‌ی عراقی-انگلیسی به نام «سلیم احمد سعید» بود. به‌علاوه، تعدادی نفت‌کش نیز در این اقدام تحریمی وزارت خزانه‌داری تحت تحریم قرار گرفتند.

اقدام امروز اوفک مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴ (ارتقاء یافته توسط فرمان اجرایی ۱۳۸۸۶) و همچنین فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲ (تحریم بخش‌هایی از اقتصاد ایران، از جمله بخش نفت و پتروشیمی) انجام گرفته است. هم‌زمان با وزارت خزانه‌داری، وزارت خارجه‌ی آمریکا نیز مبتنی بر فرمان اجرایی ۱۳۸۴۶، شش نهاد و چهار نفت‌کش را تحت تحریم قرار داد.

این اولین اقدام تحریمی پس از جنگ تحمیلی دوازده‌روزه‌ی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران است. «اسکات بسنت» وزیر خزانه‌داری آمریکا در پی این اقدام نوشت:

«همان‌طور که رئیس‌جمهور ترامپ به روشنی گفته است، رفتار ایران، این کشور را نابود کرده است. با این که ایران فرصت‌های بسیاری برای انتخاب صلح داشت، رهبران آن افراطی‌گرایی را انتخاب کرده‌اند. وزارت خزانه‌داری به هدف قرار دادن منابع درآمد ایران و تشدید فشار اقتصادی بر این کشور با هدف انقطاع دسترسی رژیم به منابع مالی تغذیه کننده‌ی فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده‌ی این کشور ادامه خواهد داد.»

شماره‌ی خبر: ۲۱۰۱	تاریخ انتشار خبر: ۱۲ تیر ۱۴۰۴ (۳ جولای ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0188	
برچسب: انرژی، فروش نفت، عراق، سلیم احمد سعید، نفت کش، فرمان اجرایی ۱۳۲۲۴، فرمان اجرایی ۱۳۹۰۲، فرمان اجرایی ۱۳۸۴۶	

تشدید تحریم‌های آمریکا علیه شبکه‌ی بانک‌داری و تسویه‌ی مرتبط با ایران: تحریم شرکت‌های اماراتی، ترکیه‌ای و هنگ‌کنگی مرتبط با فروش نفت

وزارت خزانه‌داری در ۱۸ تیر ۱۴۰۴ (۹ جولای ۲۰۲۵) نام ۲۲ شرکت و نهاد مستقر در سه کشور هنگ‌کنگ، امارات متحده‌ی عربی و ترکیه را به ادعای «نقض‌آفرینی در تسهیل فروش نفت ایران به نفع نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» در فهرست تحریم‌ها قرار داد. دفتر پایش‌داری‌های خارجی (اوفک) با صدور بیانیه‌ای ضمن اعلام این خبر، این نهادها را «شرکت‌های پوششی» خوانده و توضیح می‌دهد که پالایشگاه‌های خریدار نفت ایران در چین، تسویه‌ی مالی مربوطه را از طریق واریز به این شرکت‌ها انجام داده و این شرکت‌ها وجوه را به حساب‌های دیگر شرکت‌های پوششی تحت کنترل نیروی قدس سپاه منتقل می‌کنند. «اسکات بسنت» وزیر خزانه‌داری آمریکا در این باره گفت:

«رژیم ایران به‌شدت بر شبکه‌ی بانک‌داری در سایه برای تأمین مالی برنامه‌های بی‌ثبات‌کننده‌ی هسته‌ای و موشک‌های بالستیک خود متکی است، نه برای منافع مردم ایران. وزارت خزانه‌داری همچنان بر مختل کردن این زیرساخت‌های پنهان که به ایران امکان تهدید ایالات متحده و متحدانش در منطقه را می‌دهد، متمرکز است.»

براساس اعلام وزارت خزانه‌داری، این دومین دور تحریم‌های مرتبط با شبکه‌ی «بانک‌داری سایه» حکومت ایران از زمانی است که دونالد ترامپ فرمان اجرایی برای «بازگشت فشار حداکثری» به جمهوری اسلامی را امضا کرد.

شماره‌ی خبر: ۲۱۰۲	تاریخ انتشار خبر: ۱۸ تیر ۱۴۰۴ (۹ جولای ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0191	
برچسب: هنگ‌کنگ، امارات، ترکیه، تسهیل فروش نفت، نیروی قدس، شرکت‌های پوششی، پالایشگاه، تسویه‌ی مالی، بانک‌داری سایه	

ایران: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده

در شماره‌ی پیشین به نوسان‌ها و سخنان یک بام و دو هوا در سیاست‌گذاری تحریمی آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران اشاره شد. در یک ماه گذشته، وزارت‌خانه‌های خزانه‌داری و خارجه‌ی آمریکا با اتخاذ دو اقدام تحریمی، به‌نوعی تلاش کردند تا به روند سابق، یعنی اعمال تحریم‌های منظم علیه ایران بازگردند و از این طریق، به‌نوعی به شایعات پایان بخشیده و تصویری منسجم از سیاست رسمی دولت آمریکا مبنی بر ادامه‌ی اعمال فشار بر ایران از طریق تحریم ارائه دهند. با این حال، تردیدافکنی بر موفقیت و کارآمدی تحریم، به‌خصوص تحریم نفت ایران، در روندی روبه‌رشد، این روزها بیش از پیش خود را در لابه‌لای سطور یادداشت‌های تحلیل‌گران فعال در محافل فکری و اندیشکده‌های آمریکایی نشان می‌دهد؛ تا جایی که نشریه‌ی مشهور فارین پالیسی عنوانی چون «چرا تحریم‌های نفتی دیگر کار نمی‌کند» را برای یکی از گزارش‌های خود برمی‌گزیند و در آن رسماً به حاکمیت آمریکا (اعم از دولت و کنگره) توصیه می‌کند که یا در تحریم نفت ایران تجدید نظر کرده و یا به کلی آن را از سیاست‌های خود کنار بگذارد. اعداد و ارقام و تحولات میدانی نیز همین واقعیت را تأیید می‌کنند: فروش نفت ایران در دوره‌ی پس از جنگ تحمیلی دوازده‌روزه‌ی آمریکا و رژیم صهیونیستی، افزایش پیدا کرد.

مجموعه‌ی این روندها به این معناست که سیاست تحریم‌های آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران، با این که روی کاغذ همچنان پابرجا و پررنگ است، اما از لحاظ ماهوی و پشتوانه‌های نظری تضعیف شده و این البته چیزی نیست که از نظر متخصصان امر در واشینگتن دور مانده باشد. آنچه مسلم است این است که تمایل دولت ترامپ به کاهش شدید درآمدهای ایران از طریق فروش نفت خام و محصولات حاصل از آن همچنان پابرجاست و شواهد نشان می‌دهد که برای تحقق این امر، گروه‌هایی در داخل کابینه‌ی ترامپ در حال تقلا هستند؛ هرچند که برخی دل‌مشغولی‌های بزرگ‌تر و پیرامونه‌تر این روزهای وزارت خزانه‌داری، به‌خصوص در مناقشه‌ی تعرفه‌ها، دورنمای روشنی از به نتیجه رسیدن این تلاش‌ها به چشم نمی‌آید.

اخبار تحریمی حوزهی چین

تسهیل صدور مجوز صادرات خاک‌های کمیاب چین پس از توافق لندن

سخنگوی وزارت بازرگانی چین در پاسخ به سوال یک خبرنگار درباره صحت ادعای مقامات و رسانه‌های آمریکایی مبنی بر دستیابی چین و آمریکا به تفاهم تکمیلی برای اجرای اجماع ژنو و تسریع صادرات مواد معدنی کمیاب به آمریکا در نتیجه مذاکرات لندن اظهار داشت: «با تأیید مقامات، جزئیات چارچوب مذاکرات لندن نهایی شده است. چین درخواست‌های صادرات اقلام تحت کنترل را که با شرایط قانونی مطابقت داشته باشند، بررسی و تصویب خواهد کرد.» بنابر نقل رسانه‌ها چین مجوزهای موردی را برای صنایع به صورت محدود شش ماهه صادر کرده است اما مجوزهای صادراتی برای صنایع نظامی همچنان صادر نشده است.

تحلیل:

چین هرچند پس از توافق ژنو با آمریکا در اردیبهشت ماه ممنوعیت صادرات خاک‌های کمیاب به چین را برداشت اما صادرات این مواد همچنان نیازمند مجوزهای صادراتی وزارت بازرگانی چین بودند. پس از اعلام کنترل‌های صادراتی اخیر آمریکا بر روی ترانه‌های ساخت هواوی، چین بدون اعلام رسمی در صدور مجوزهای صادراتی خاک‌های کمیاب و آهنرباهای مربوطه اختلال ایجاد کردند. همانطور که در شماره قبل نشریه توضیح داده شد این محدودیت اختلال گسترده‌ای در زنجیره‌های تأمین صنعتی در جهان ایجاد کرد که قدرت اهرم استراتژیک چین را برای اولین بار به طور ملموس برای فشار بر اقتصاد شماره یک جهان نشان داد. لازم به ذکر است اگر محدودیت صادرات خاک‌های کمیاب چین به صنایع نظامی آمریکا ادامه یابد، توانایی‌های جنگی ارتش آمریکا به شدت به خطر می افتد.

شماره‌ی خبر: ۲۱۰۳	تاریخ انتشار خبر: ۶ تیر ۱۴۰۴ (۲۷ ژوئن ۲۰۲۵)
https://www.mofcom.gov.cn/xwfb/xwfyth/art/2025/art_86bfd1f5c4a34e4c91bff252c50a0cbc.html	
برچسب‌ها: کنترل‌های صادراتی، مذاکرات لندن، کنترل صادرات خاک‌های کمیاب	

رفع محدودیت‌های اخیر صادرات نرم افزار طراحی تراشه به چین

وزارت بازرگانی آمریکا با ارسال نامه‌هایی به سه شرکت نرم افزار طراحی تراشه که در ماه خرداد تحت محدودیت‌های صادرات به چین قرار گرفته بودند، اعلام کرد محدودیت های اخیر در صادرات به چین برای آنها برداشته شده است. این محدودیتها پس از تعلل چین در صدور مجوزهای صادرات مواد معدنی کمیاب و آهنرباهای مشتق از آنها اعمال شده بود.

شماره‌ی خبر: ۲۱۰۴	تاریخ انتشار: ۱۲ تیر ۱۴۰۴ (۳ ژوئیه ۲۰۲۵)
https://www.wsj.com/business/u-s-eases-some-chip-software-curbs-on-china-dbe973e5	
برچسب‌ها: جنگ تجاری، کنترل صادراتی، محدودیت صادرات فناوری، تراشه، خاکهای کمیاب	

لغو محدودیت‌های صادرات اتان به چین

وزارت بازرگانی آمریکا با ارسال نامه‌هایی به دو شرکت آمریکایی صادر کننده اتان به چین که در ماه می تحت محدودیت‌های صادرات اتان به چین قرار گرفته بودند اعلام کرد که محدودیت صادرات اتان به چین لغو شده است. این محدودیتها پس از تعلل چین در صدور مجوزهای صادرات مواد معدنی کمیاب و آهنرباهای مشتق از آنها اعمال شده بود.

شماره‌ی خبر: ۲۱۰۵	تاریخ انتشار: ۱۲ تیر ۱۴۰۴ (۳ ژوئیه ۲۰۲۵)
https://www.reuters.com/business/energy/us-lifts-restrictions-enterprise-products-ethane-shipments-china-2025-07-02/	
برچسب‌ها: جنگ تجاری، کنترل‌های صادراتی، صادرات اتان، خاکهای کمیاب	

ممنوعیت فروش شرکت ژوپیتتر سیستم به چین

وزارت خزانهداری آمریکا اعلام کرده که ترامپ با صدور دستوری، فروش شرکت تأمین کننده تجهیزات صوتی و تصویری آمریکایی «ژوپیتتر سیستم» (Jupiter Systems) به شرکت هنگ کنگی «سوی روی اینترنشنال» (Suirui International) که تحت مالکیت عمده «سوی روی گروپ» چین است را ممنوع کرد. این تصمیم به دنبال بررسی کمیته سرمایه گذاری خارجی آمریکا (CFIUS) براساس بخش ۷۲۱ قانون تولید دفاعی سال ۱۹۵۰ اتخاذ شده است. بر اساس بیانیه صادر شده، کمیته سرمایه گذاری خارجی آمریکا پس از بررسی به این نتیجه رسید که مالکیت «سوی روی اینترنشنال» بر «ژوپیتتر سیستم» می تواند امنیت محصولات این شرکت، که در زیرساخت های حیاتی و نظامی آمریکا کاربرد دارند، به خطر بیندازد و امنیت ملی آمریکا را تهدید کند. ترامپ در این دستور، شرکت «سوی روی اینترنشنال» را ملزم به واگذاری کامل منافع و حقوق خود در «ژوپیتتر سیستم» کرده و همچنین «ژوپیتتر سیستم» را از حفظ هرگونه ارتباط با دارایی ها یا عملیات شرکت های فرعی چینی منع کرده است. این دو شرکت در اوایل ۲۰۲۰ برای معامله نهایی به توافق رسیده اند.

تحلیل:

بخش ۷۲۱ قانون تولید دفاعی سال ۱۹۵۰، که در سال ۲۰۱۸ اصلاح شد، اختیارات گسترده ای به رئیس جمهور آمریکا اعطا می کند تا از طریق تقویت اختیارات کمیته سرمایه گذاری خارجی (CFIUS) در معاملات مداخله کرده و آن ها را لغو کند. این اختیارات برای مقابله با تهدیدات فناورانه به کار گرفته شده و در سال های اخیر بارها برای جلوگیری از سرمایه گذاری شرکت های چینی در فناوری های حساس آمریکایی استفاده شده است. «ژوپیتتر سیستم» یکی از پیشگامان ارائه راه حل های بصری سازی پیشرفته برای محیط های عملیاتی پیچیده است که به بهبود کارایی و تصمیم گیری در صنایع حساس کمک می کند. لغو این معامله، علاوه بر نگرانی های مرتبط با دسترسی به فناوری های پیشرفته این شرکت، به دلیل نقش حیاتی آن در تأمین تجهیزات تخصصی برای اتاق های کنترل مورد توجه قرار گرفته است. این تجهیزات در مدیریت زیرساخت های ملی و نظامی آمریکا نقش کلیدی دارند و مالکیت خارجی آن ها می تواند خطر دسترسی به داده های حساس یا ایجاد اختلال در عملیات حیاتی را به دنبال داشته باشد.

شماره خبر: ۲۱۰۶	تاریخ انتشار: ۲۰ تیر ۱۴۰۴ (۱۱ ژوئیه ۲۰۲۵)
https://home.treasury.gov/news/press-releases/sb0193 https://www.presidency.ucsb.edu/documents/order-regarding-the-acquisition-jupiter-systems-llc-suirui-international-co-limited	
برچسب ها: کمیته سرمایه گذاری خارجی، CFIUS، سرمایه گذاری خارجی، چین، آمریکا	

رفع محدودیت صادراتی تراشه H۲۰ انودیا به چین

هوآوارد لوتنیک وزیر بازرگانی آمریکا اعلام کرد: فروش تراشه‌های هوش مصنوعی H۲۰ به چین بخشی از مذاکرات آمریکا با چین بر سر خاکهای کمیاب است. او از تغییر استراتژی آمریکا به چین در کنترل صادرات فناوری‌های حساس به چین خبر داد و گفت: «ما باید به اندازه کافی به چینی‌ها بفروشیم تا توسعه‌دهندگان آن‌ها به فناوری آمریکایی وابسته شوند... ایده این است که چینی‌ها کاملاً قادر به ساخت فناوری‌های خودشان هستند. ما باید یک قدم جلوتر از چیزی که آن‌ها می‌توانند بسازند باشیم، تا آن‌ها به خرید تراشه‌های ما ادامه دهند».

لوتنیک با اشاره به اینکه H۲۰ چهارمین تراشه برتر هوش مصنوعی آمریکا به چین است می‌گوید که تراشه‌های برتر آمریکایی را به چین نمی‌فروشند.

تحلیل:

کنترل‌های صادراتی بر روی فناوری‌های پیشرفته سیاست محکمی بوده که از دوره اول ترامپ آغاز شد و در دوران بایدن امتداد و گسترش یافته بود. عقبگرد ترامپ از این سیاست در جریان مذاکرات بر سر جنگ تعرفه‌ای نشان دهنده دست بالای چین در مذاکرات و کارآمدی اهرم‌های چینی بر آمریکاست.

شماره‌ی خبر: ۲۱۰۷	تاریخ انتشار: ۲۴ تیر ۱۴۰۴ (۱۵ ژوئیه ۲۰۲۵)
https://www.cnbc.com/2025/07/15/howard-lutnick-says-china-is-only-getting-nvidias-4th-best-ai-chip.html/	
برچسب‌ها: جنگ تجاری، کنترل صادراتی، مذاکره، تراشه، هوش مصنوعی	

آغاز تحقیقات امنیت ملی در مورد واردات پهباد و پلی سیلیکون در آمریکا

وزارت بازرگانی آمریکا اعلام کرد که تحقیقات امنیت ملی را درباره واردات هواپیماهای بدون سرنشین، مؤلفه‌های مرتبط و پلی‌سیلیکون (جزء اصلی پانل‌های خورشیدی و نیمه‌هادی‌ها) آغاز کرده است. این تحقیقات که براساس «بخش ۲۳۲» قانون تجارت آمریکا انجام می‌شود، می‌تواند مبنایی برای اعمال تعرفه‌های بالاتر بر هواپیماهای بدون سرنشین وارداتی، پلی‌سیلیکون باشد. چین بخش عمده فروش هواپیماهای بدون سرنشین تجاری در آمریکا را به خود اختصاص داده است. شرکت DJI، بزرگ‌ترین تولیدکننده هواپیماهای بدون سرنشین در جهان، بیش از نیمی از هواپیماهای بدون سرنشین تجاری آمریکا را تأمین می‌کند.

شماره‌ی خبر: ۲۱۰۸	تاریخ انتشار: ۲۴ تیر ۱۴۰۴ (۱۵ ژوئیه ۲۰۲۵)
https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/us-opens-national-security-probes-into-imported-drones-polysilicon-2025-07-14/	
برچسب‌ها: تحقیقات بخش ۲۳۲، پهباد، پلی سیلیکون، انرژی‌های خورشیدی، جنگ تجاری، تعرفه	

محدودیت چین بر صادرات فناوری‌های مرتبط با باتری‌های الکتریکی

وزارت بازرگانی و وزارت علم و فناوری چین در اعلامیه شماره ۲۸ سال ۲۰۲۵ خود، بازنگری جدیدی در «فهرست فناوری‌های ممنوع و محدود برای صادرات» منتشر کردند که از سال ۲۰۲۳ دستخوش تغییر نشده بود. این بازنگری شامل موارد زیر است:

حذف محدودیت‌ها: سه فناوری مرتبط با ساخت‌وساز و معماری سنتی چین از فهرست فناوری‌های محدود حذف شدند. اصلاح محدودیت‌ها: محدودیت‌های مربوط به فناوری متالورژی فلزات غیرآهنی بازنگری شد و پنج مورد کنترلی جدید به آن اضافه شد:

فناوری تولید کربنات لیتیوم از لیتیوم اسپودومن، فناوری تولید هیدروکسید لیتیوم از لیتیوم اسپودومن، فناوری تولید لیتیوم فلزی (آلیاژ) و مواد لیتیومی، فناوری استخراج لیتیوم از آب‌نمک، فناوری تولید محلول تصفیه‌شده حاوی لیتیوم. همچنین، تغییراتی در محدودیت‌های صادراتی فناوری استخراج فلز گالیم انجام شد.

افزودن فناوری‌های جدید محدود شده: فناوری تولید مواد کاتدی باتری، شامل سه مورد زیر، به فهرست فناوری‌های تحت کنترل دولت اضافه شد: فناوری تولید فسفات آهن لیتیوم برای باتری‌ها، فناوری تولید فسفات منگنز آهن لیتیوم برای باتری‌ها، فناوری تولید مواد اولیه کاتدی فسفاته.

وزارت بازرگانی اعلام کرد که این فناوری‌ها به‌طور فزاینده‌ای در حوزه‌های حساس کاربرد دارند و افزودن آن‌ها به فهرست محدودیتهای صادراتی، هماهنگی بین توسعه و امنیت را تقویت کرده و کاربرد ایمن و پایدار این فناوری‌ها را ترویج می‌دهد. «فهرست فناوری‌های ممنوع و محدود برای صادرات» از سال ۲۰۰۱ به‌طور مشترک توسط وزارت بازرگانی و وزارت علم و فناوری چین منتشر شده است و در سال‌های ۲۰۰۸، ۲۰۲۰، و ۲۰۲۳ بازنگری شده است. بر اساس «آیین‌نامه مدیریت صادرات و واردات فناوری»، صادرات فناوری ممنوع در فهرست ممنوع است، و فناوری‌های محدود مشمول مدیریت مجوز هستند؛ به‌طوری‌که شرکت‌ها بدون دریافت مجوز اجازه صادرات این فناوری‌ها را ندارند. بر اساس این آیین‌نامه صادرات فناوری به معنای انتقال فناوری از چین به خارج از طریق تجارت، سرمایه‌گذاری، یا همکاری اقتصادی و فنی است.

تحلیل:

محدودیتهای فوق، هر چند در حال حاضر محرومیتی را اعمال نمی‌کنند و صرفاً آمریکا را هدف قرار نمی‌دهند اما اقدامی معنادار در چارچوب رقابت استراتژیک فزاینده بین آمریکا و چین، به‌ویژه در حوزه فناوری‌های پیشرفته است. این محدودیت‌ها در حالی اعمال می‌شوند که محدودیت‌های صادراتی چین بر روی خاک‌های کمیاب و آهنرباهای مشتق از آنها در ماه آوریل، اختلالات گسترده‌ای که در صنایع جهانی ایجاد کرد و قدرت اهرم‌های استراتژیک چین را به‌طور فزاینده‌ای برای چین و رقبایش آشکار کرد و این اقدام نشان دهنده آن است که چین در حال تسلیح کردن سایر ابزارهای خود در این حوزه است و خود را برای تداوم رقابت با آمریکا آماده می‌کند.

شماره‌ی خبر: ۲۱۰۹	تاریخ انتشار: ۲۴ تیر ۱۴۰۴ (۱۵ ژوئیه ۲۰۲۵)
https://www.mofcom.gov.cn/sywxwfb/art/2025/art_072f1b88bcb4415fae1f05bbd569fd50.html	
برچسب‌ها: صادرات فناوری، کنترل‌های صادراتی، باتری‌های الکتریکی، گالیم	

حذف اعتبارهای تولیدی تأسیسات برق بادی یا خورشیدی شامل کمک‌های خارجی

در چهارم ژانویه ترامپ قانون جامعی را تحت عنوان «یک لایحه بزرگ و زیبا» امضا کرد که بخش ۷۰۵۱۲ آن حذف اعتبارهای تولیدی برای تأسیسات برق بادی و آبی را هدف قرار می‌دهد.

بر اساس این قانون برای هر تأسیسات برق بادی یا خورشیدی که پس از دهم دی ۱۴۰۶ (۳۱ دسامبر ۲۰۲۷) به بهره‌برداری می‌رسد اعتبارهای تولیدی در نظر گرفته نمی‌شود. با این حال قید ویژه‌ای برای تأسیساتی وجود دارد که از کمک‌های یک نهاد خارجی ممنوعه استفاده می‌کند. بر این اساس تأسیساتی که ساخت آنها پس از دهم دی ۱۴۰۴ (۳۱ دسامبر ۲۰۲۵) آغاز شود و شامل هرگونه کمک مادی از یک نهاد خارجی ممنوعه باشد دیگر مشمول اعتبارهای مالیاتی نخواهد شد. این بدان معناست که حتی اگر این تأسیسات زودتر از مهلت کلی دهم دسامبر ۱۴۰۶ (۳۱ دسامبر ۲۰۲۷) شروع به کار کنند، در صورت دریافت کمک از نهادهای ممنوعه، مزایای مالیاتی خود را از دست می‌دهند.

اصطلاح «نهاد خارجی ممنوعه» به معنای یک نهاد خارجی مشخص یا نهادی تحت نفوذ خارجی است که فهرست آن به صورت سالانه به روزرسانی می‌شود. این نهادها شامل موارد زیر هستند:

- **نهادی خارجی مورد نگرانی:** این نهادها در زیربندهای (الف)، (ب)، (د)، یا (ه) بند ۹۹۰۱(۸) قانون مجوز دفاع ملی ویلیام ام. (مک) تورنبری برای سال مالی ۲۰۲۱ توصیف شده است. که شامل سازمان تروریستی خارجی تعیین شده، فهرست ویژه اتباع تعیین شده و افراد مسدود شده (SDN)، نهادهای مرتبط با دولت‌های خارجی خاص (که به طور معمول در لیست‌های نگرانی امنیتی آمریکا قرار دارند)، و هر نهاد دیگری است که به تشخیص مقامات آمریکا، اقداماتش برای امنیت ملی یا سیاست خارجی آمریکا مضر باشد.
- **شرکت‌های نظامی چینی:** هر نهادی که به عنوان یک شرکت نظامی چینی فعال در آمریکا، طبق بند ۱۲۶۰H قانون مجوز دفاع ملی ویلیام ام. (مک) تورنبری برای سال مالی ۲۰۲۱ شناسایی شده باشد.
- **نهادهای فهرست‌شده تحت قانون جلوگیری از کار اجباری اویغورها (UFLPA):** این نهادها شامل شرکت‌هایی می‌شوند که به دلیل مشارکت در کار اجباری در منطقه سین‌کیانگ چین، در فهرست قرار گرفته‌اند.
- **نهادهای مشخص‌شده تحت بند ۱۵۴(b) قانون مجوز دفاع ملی برای سال مالی ۲۰۲۴:** این بند به طور خاص نهادهای خارجی مورد نگرانی را مشخص می‌کند که متعلق یا تحت کنترل دولت‌های خارجی متخاصم (مانند چین، روسیه، ایران و...) هستند و می‌توانند خطرات امنیتی مرتبط با زنجیره تأمین را، به‌ویژه در مورد فناوری‌های خاص، ایجاد کنند.

شماره‌ی خبر: ۲۱۱۰	تاریخ انتشار: ۱۳ تیر ۱۴۰۴ (۴ ژوئیه ۲۰۲۵)
https://www.congress.gov/bill/119th-congress/house-bill/1/text	
برچسب‌ها: محدودیت سرمایه‌گذاری، انرژی‌های نو، زنجیره‌های تأمین	

تحلیل:

با حذف اعتبارات مالیاتی برای پروژه‌هایی که از کمک «نهادهای خارجی ممنوعه» استفاده می‌کنند، شرکت‌های چینی که در فهرست‌های مختلف آمریکا قرار دارند عملاً از بازار انرژی‌های تجدیدپذیر آمریکا محروم می‌شوند. این امر، جذابیت سرمایه‌گذاری و مشارکت آن‌ها در پروژه‌های بادی و خورشیدی آمریکا را به شدت کاهش می‌دهد. همچنین توسعه‌دهندگان پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر در آمریکا مجبور خواهند شد تا وابستگی خود را به تجهیزات و خدمات شرکت‌های چینی فهرست‌شده کاهش دهند تا بتوانند از اعتبارات مالیاتی بهره‌مند شوند. این مسئله به تدریج زنجیره تأمین انرژی‌های تجدیدپذیر آمریکا را از چین دور می‌کند.

طرح اقدام امنیت ملی کشاورزی آمریکا برای مقابله با نفوذ دشمنان خارجی در بخش کشاورزی

وزیر کشاورزی آمریکا با همراهی وزیر دفاع و وزیر امنیت داخلی و دادستان کل آمریکا از برنامه‌ای تحت عنوان «طرح اقدام امنیت ملی کشاورزی آمریکا» رونمایی کردند. این طرح که بخشی از ابتکار «بازگردادن عظمت به کشاورزی آمریکا» است به دنبال مقابله با تهدیدات خارجی خصوصاً از سمت چین در بخش کشاورزی و تقویت تاب‌آوری سیستم‌های غذایی و کشاورزی است.

این طرح در در هفت حوزه اقداماتی را انجام می‌دهد:

- **حفاظت از زمین‌های کشاورزی آمریکا:** برای جلوگیری از مالکیت زمین‌های کشاورزی توسط دشمنان آمریکا از جمله چین به دنبال همکاری با نهادهای قانون‌گذار و همکاری‌های ایالتی و حقوقی برای ارتقا قوانین و اجرایی شدن بهتر قوانین موجود در این زمینه است.
- **تقویت تاب‌آوری زنجیره تأمین کشاورزی:** این بخش بر سرمایه‌گذاری داخلی در بخش‌های تولیدی کلیدی و شناسایی شرکای غیرمختصم برای همکاری در صورت عدم دسترسی به تولید داخلی تمرکز دارد.
- **حفاظت از شبکه ایمنی تغذیه آمریکا در برابر کلاهبرداری و بهره‌برداری خارجی:** وزارت کشاورزی معتقد است میلیاردها دلار از بودجه برنامه‌های تغذیه‌ای آمریکا (برنامه‌های تغذیه کودکان، و برنامه‌های کمک غذایی...) توسط شبکه‌های جنایی خارجی و تروریستی به سرقت رفته است که باید با آن مقابله کرد.
- **دفاع از تحقیقات و نوآوری‌های کشاورزی:** این بخش با هدف تقویت امنیت تحقیقات کشاورزی، حفظ مزیت رقابتی آمریکا در نوآوری‌های کشاورزی و جلوگیری از سرقت یا سوءاستفاده از دانش و فناوری‌های کلیدی آمریکا طراحی شده است. و الزاماتی را ایجاد می‌کند که نهادهای دریافت‌کننده بودجه وزارت کشاورزی تأیید کنند که مشارکت‌کنندگان کلیدی تحت مالکیت یا کنترل دشمنان خارجی نیستند، در برنامه‌های مخرب جذب استعداد خارجی یا برنامه‌های مشابهی که ممکن است به انتقال فناوری یا اطلاعات منجر شود، مشارکت ندارند و همزمان هدایا و قراردادهای دریافتی از کشورهای مورد نگرانی یا دیگر دشمنان خارجی را افشا کنند.

- **اولویت دادن به آمریکا در تمام برنامه‌های USDA:** بر اساس این بخش وزارت کشاورزی تمام برنامه‌های خود را بررسی خواهد کرد تا افراد و نهادهای مرتبط با کشورهای مورد نگرانی (مانند چین، روسیه، ایران یا کره شمالی) یا دشمنان خارجی نتوانند از آن‌ها بهره‌برداری کنند، تمام توافق‌نامه‌ها (چه تأمین‌شده و چه بدون تأمین مالی) با افراد یا نهادهای کشورهای متخاصم را شناسایی و حذف خواهد کرد. همچنین وزارت کشاورزی منابع مالی و حمایت خود را در درجه اول به فناوری‌ها، تحقیقات و نوآوری‌هایی (مانند پهپادها، بیوتکنولوژی و ...) اختصاص خواهد داد که در داخل ایالات متحده توسعه یافته و تولید شده‌اند.
- **حفاظت از سلامت گیاهان و حیوانات:** این بخش به دنبال برخورد با تهدیدات زیستی پیش از رسیدن به خاک آمریکا است.
- **حفاظت از زیرساخت‌های حیاتی:** این بخش بر مقابله با حملات سایبری و باج افزارها در عملیات تولید غذا و کشاورزی متمرکز است.

در ادامه انتشار این سند وزارت کشاورزی آمریکا در ۲۷ تیر (۱۸ ژوئیه ۲۰۲۵) اعلام کرد که پس از بررسی‌های امنیتی انجام شده ۷۰ محقق خارجی از کشورهای متخاصم آمریکا که با این وزارت قرارداد داشته‌اند را اخراج کرده‌است که بسیاری از آنها محققان دوره‌های پسا دکترا چینی در آمریکا بوده‌اند.

تحلیل:

بنابر اطلاعات منتشر شده این طرح در پاسخ به تهدیدات مانند خرید زمین‌های کشاورزی توسط کشورهای متخاصم (مانند چین)، سرقت فناوری، حملات سایبری به سیستم‌های غذایی و قاچاق عوامل بیولوژیکی (مانند قارچ‌های مضر) طراحی شده است. و با هدف ارتقا امنیت ملی در بخش کشاورزی به دنبال جداسازی بخش کشاورزی آمریکا از چین و سایر دشمنان خارجی آمریکا است. پیش از این طرح‌ها و قوانین پراکنده متعددی در زمینه عدم فروش زمین‌های کشاورزی به افراد چینی تصویب شده بود اما آنها عمدتاً نگرانی از مجاورت با بخش‌های نظامی آمریکا و دسترسی به اطلاعات حساس در این زمینه را مطرح می‌کردند و کمتر به تهدید امنیت غذایی از سمت چین اشاره داشته‌اند.

شماره‌ی خبر: ۲۱۱۱	تاریخ انتشار: ۱۷ و ۲۷ تیر ۱۴۰۴ (۸ و ۱۸ ژوئیه ۲۰۲۵)
https://www.usda.gov/sites/default/files/documents/farm-security-nat-sec.pdf https://www.usda.gov/about-usda/news/press-releases/2025/07/08/farm-security-national-security-trump-administration-takes-bold-action-elevate-american-agriculture https://www.reuters.com/legal/litigation/us-farm-agency-fires-70-foreign-researchers-following-national-security-review-2025-07-18/	
برچسب‌ها: امنیت غذایی، وزارت کشاورزی، رقابت استراتژیک آمریکا و چین، ممنوعیت همکاری علمی، ممنوعیت سرمایه‌گذاری خارجی	

چین: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده

جنگ تعرفه‌ای و مذاکرات منتج از آن هم چنان مهمترین تحولات جاری میان چین و آمریکا است. در اوایل این ماه پس از دو هفته از توافق لندن میان آمریکا و چین جزئیاتی از نتایج توافق آشکار شد. با تأیید مقامات دو طرف، به نظر می‌رسد چین وعده داده است که صدور مجوزها برای صادرات خاک‌های کمیاب و آهنرباهای مشتق از آنها را برای صنایع غیر نظامی تسهیل می‌کند و آمریکا هم برخی کنترل‌های صادراتی به چین را کاهش می‌دهد. چند نکته در این دور از تنش‌ها و کیفیت معامله انجام شده چین و آمریکا قابل توجه است.

استفاده ماهرانه چین از تحریم‌های مواد معدنی کمیاب در بهار امسال احتمالاً عامل کلیدی در وادار کردن آمریکا به عقب‌نشینی از افزایش تعرفه‌ها بود. این اقدامات نشان‌دهنده عصر جدیدی از سیاست‌گذاری اقتصادی چین است. استفاده چین از اهرم اقتصادی در حالی که فشاری ملموس و سریع بر بزرگترین اقتصاد جهان می‌گذارد نشانه‌ای از تحول در سیاست تحریم‌های چین است. این دستاورد نتیجه تلاش چند بعدی چین در بهبود ابزارها، ایجاد رژیم‌های حقوقی برای کنترل صادرات استراتژیک، فهم نقاط ضعف شرکای تجاری است. هر چند چین ممکن است برای حفظ این اهرم از استفاده بی‌رویه از آن خودداری کند اما تلاش چین را برای تسلیحاتی کردن این اهرم‌ها بیشتر خواهد کرد.

از میان امتیازهایی که آمریکا به چین داده است کاهش کنترل‌های صادراتی در حوزه تراشه‌ها بسیار قابل توجه است. علاوه بر اجازه صادرات تراشه‌های H۲۰ انودیا به چین به در همین زمان، وزارت بازرگانی آمریکا محدودیت‌های اخیر مربوط به تراشه هواوی اصلاح کرد و به‌طور بی‌سر و صدا عبارت «هر نقطه از جهان» را از راهنمای خود حذف کرده است.^۱ جنگ تعرفه‌ای ترامپ نه تنها نتوانست است سیاست‌های تجاری چین را تغییر دهد، فراتر از آن آمریکا را مجبور به کاهش سیاست‌های سخت‌گیرانه در قبال صادرات فناوری پیشرفته به چین کرده است. ایجاد یک تعادل جدید بین اهداف اقتصادی و امنیتی آمریکا و اهرم‌های چین دغدغه قابل توجهی برای دولت آمریکا خواهد بود.

روند تقابل تجاری آمریکا با چین به گونه‌ای پیش رفته است که ترامپ لحن تقابلی خود با چین را کاهش داده و از لفاظی‌های تند بر کسری تجاری عظیم آمریکا با چین و از دست رفتن مشاغل، فاصله گرفته است. و اخیراً اعلام کرده است که با چین «به شیوه‌ای بسیار دوستانه» رقابت خواهد کرد. این رویکرد که در تضاد با تهدیدهای او علیه سایر شرکای تجاری برای اعمال تعرفه‌های سنگین و آسیب‌رسان به اقتصاد آن‌هاست، اختلافاتی را در میان دولت و جمهوریخواهان با ترامپ ایجاد کرده است. احتمال دارد که ترامپ برای آنکه بتواند دستاوردی را برای خود ثبت کند به سمت یک توافق تجاری خرید مانند دوره قبل خود با چین حرکت کند. هر چند چین باید در برای این احتمال که کرنش‌های فعلی ترامپ تاکتیکی و آماده‌سازی برای حرکتی بزرگتر باشد هشیار باشد.

۱. دفتر صنعت و امنیت وزارت بازرگانی آمریکا در ۱۲ مه ۲۰۲۵، استفاده از تراشه Ascend ۹۱۰ هواوی توسط هر کسی «در هر نقطه از جهان» را نقض قوانین کنترل صادراتی آمریکا اعلام کرد. در خبرنامه اردیبهشت به آن پرداخته شده است.

نکته‌ای خوشایند برای چین علاوه بر دستاوردها در میز مذاکره این بوده است که در نیمه اول سال ۲۰۲۵، همزمان با جنگ تجاری که ترامپ با چین آغاز کرده اقتصاد چین به طرز شگفت‌آوری مقاوم بوده است. اقتصاد چین در سه ماهه دوم با نرخ سریعتر از حد انتظار رشد کرد. براساس اعلام دفتر ملی آمار چین، تولید ناخالص داخلی چین در سه ماهه دوم ۵.۲ درصد گسترش یافته است. صادرات در شش ماهه اول سال ۲۰۲۵ نسبت به دوره مشابه سال قبل ۵.۳ درصد افزایش یافت. تعرفه‌های که تا ۱۴۵ درصد بر کالاهای چینی اعمال شد، صادرات به آمریکا را کاهش داد، اما سایر نقاط جهان این کمبود را جبران کردند. و این اعتماد به نفس چین را در تعامل با آمریکا در ادامه مسیر افزایش خواهد داد.

استراتژی محاصره اقتصادی چین چه گونه پیش می‌رود؟

در ماه گذشته مهلت توقف تعرفه‌ای که آمریکا بر شرکای تجاریش گذاشته بود در حالی پایان یافت که ترامپ تنها با دو شریک تجاری انگلیس و ویتنام توانست توافقاتی را به انجام رساند. و پس از اتمام مهلت توافقی را هم با اندونزی اعلام کرد. توافق با انگلیس که مشمول شرکای دارای کسری تجاری آمریکا نبود بخش دو بخش داشت یک بخش مربوط به توافقات خرید و تنظیم تعرفه‌های تجارت دو تعرفه. بخش دیگر هم مربوط به ایجاد استانداردهایی بود که می‌توانست تجارت انگلیس با دیگر شرکایش (چین) را تنظیم کند در این بخش توافق به کلی گویی‌هایی اکتفا کرده و مسئله را به مذاکرات بیشتر موکول کرده است.

اعلام توافق با ویتنام پیروزی بزرگی برای ترامپ بود. توافق با ویتنام در حد اظهارات غیر رسمی مسئولین آمریکایی باقی مانده است که خبر از کاهش تعرفه‌های تهدید شده ۴۶ درصدی آوریل به ۲۰ درصد می‌دهد. بر اساس این توافق کالاهایی که آمریکا آن‌ها را به عنوان انتقال غیرقانونی از طریق ویتنام تشخیص دهد، مشمول عوارض ۴۰ درصدی خواهند شد. به نظر می‌رسد جزئیات و نحوه اجرایی شدن توافق هنوز در جریان مذاکرات قرار دارد. در حالی که نقش اصلی اقتصاد ویتنام در سطح جهان به عنوان یک خط مونتاژ بین تولید کنندگان چینی، ژاپنی و دیگران و بازارهای غربی است تعیین مرز بین کالاهای ویتنامی و کالاهایی که فقط از طریق ویتنام به آمریکا صادر شده اند چالش جدی مذاکره کنندگان تجاری خواهد بود.

ترامپ در ۹۰ روز ابتدایی شروع جنگ تجاری به توافقات محدودی دست یافت، با پایان مهلت اعلام شده ترامپ مجبور شد تا ضرب الاجل دیگری تا اول اکتبر برای دستیابی به توافق تعیین کند و کشورها را با تعرفه‌هایی کمی متفاوت از تعرفه‌های تهدید شده ماه آوریل تهدید کند. مساله اصلی ترامپ اکنون حفظ چهره ابرقدرتی آمریکا است. او نیاز دارد تا با حصول توافقی‌های تجاری فارغ از محتوا و آثار آن، نشان دهد تا هنوز جایگاه قدرت اولی در جهان را داراست و توانسته سیاست‌های اعلامی خود را جاری کند. لذا نیاز دارد تا اعلام دستیابی به توافقات تجاری را سرعت دهد و اشتیاق شخص او برای اعلام اخبار حصول توافق تجاری موید این موضوع است. اگر مهلت ۴ هفته‌ای ترامپ پایان یابد (۱۰ مرداد) و ترامپ نتواند توافقات قابل توجهی را امضا کند کار برای او سخت می‌شود. ترامپ در این شرایط یا ناچار است تعرفه‌ها را اعمال کند که با هزینه‌های اقتصادی و دیپلماتیک آن مواجه خواهد شد و یا مجبور است که مجدداً آن را تمدید کند که در این صورت ادامه این استراتژی اعتبار خود را کاملاً از دست می‌دهد. لذا در هفته آخر تیرماه تعداد توافقی‌هایی که ترامپ اعلام کرد به آنها دست یافته به پنج عدد افزایش یافت. ترامپ در این روزها اعلام کرد به توافق با اندونزی، ژاپن و فیلیپین دست یافته است. جزئیات توافقی‌ها اعلام نشده است و مشخص نیست اثر واقعی آنها بر وضعیت تراز تجاری آمریکا به چه میزان است. اعمال تعرفه صفر بر صادرات آمریکا و تعرفه در حدود بیست درصد بر شرکای تجاری که به توافق رسیده‌اند بخش مهم اعلام شده این توافقی‌هاست.

اخبار تحریمی حوزه‌ی روسیه

تمدید شش‌ماهه تحریم‌های روسیه از سوی اتحادیه اروپا

در تاریخ نهم تیر ۱۴۰۴ (۳۰ ژوئن ۲۰۲۵)، «شورای اتحادیه اروپا»، تحریم‌های این اتحادیه علیه «روسیه» را به مدت شش ماه دیگر یعنی تا ۱۱ بهمن ۱۴۰۴ (۳۱ ژانویه ۲۰۲۶)، تمدید کرد. این تمدید شامل تحریم‌ها و محدودیت‌های مربوط به بازه زمانی سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۲ و همچنین شامل ۱۷ بسته تحریمی اعمال شده از سال ۲۰۲۲ تاکنون است.

تحلیل:

اتحادیه اروپا همچنان به دنبال جدایی شریان‌های حیاتی خود از روسیه است چرا که روسیه را تهدیدی برای امنیت خود می‌بیند. از این رو با اعمال فشار حداکثری ضمن اعلام حمایت از اوکراین به دنبال کاهش منابع درآمدی مسکو و کاهش وابستگی خود به آن است. همزمانی این اقدام با روند مذاکرات روسیه و اوکراین، نشان دهنده عزم بروکسل برای حفظ فشار بر مسکو حتی بعد از هرگونه توقف درگیری در اوکراین است.

شماره خبر: ۲۱۱۲	تاریخ انتشار خبر: ۹ تیر ۱۴۰۴ (۳۰ ژوئن ۲۰۲۵)
https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/06/30/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-council-extends-economic-restrictive-measures-for-a-further-6-months/	
برچسب: تحریم، روسیه، اتحادیه اروپا، شورای اتحادیه اروپا	

ممنوعیت فعالیت ۱۵ رسانه اروپایی از سوی روسیه

در تاریخ نهم تیر ۱۴۰۴ (۳۰ ژوئن ۲۰۲۵)، خبرگزاری «تاس» به نقل از وزارت امور خارجه روسیه، خبر از مسدودسازی ۱۵ رسانه متعلق به اتحادیه اروپا، از سوی روسیه داد. براساس این گزارش، این اقدام در واکنش به محدودیت‌های این اتحادیه بر ۸ رسانه روسی فعال در اتحادیه اروپا که طی بسته شانزدهم تحریم شدند، صورت گرفته است. در بیانیه وزارت امور خارجه روسیه آمده است که در صورت لغو محدودیت‌ها علیه رسانه‌های جمعی و کانال‌های اطلاعاتی روسیه، طرف روسی نیز در تصمیم خود در رابطه با رسانه‌های اروپایی تجدیدنظر خواهد کرد.

تحلیل:

اقدام روسیه در پاسخ به تحریم‌های اروپا نشان از استراتژی «چشم در برابر چشم» از سوی مسکو دارد. در نتیجه مسکو نشان می‌دهد در برابر فشارها قصد عقب‌نشینی ندارد. از سویی اقدامات طرفین نشان‌دهنده فضای رو به تنش میان روسیه و اروپا است. اما نکته مهم‌ترین در این زمینه این است که اتحادیه اروپا از ابتدای اعمال تحریم‌ها یکی از جنبه‌های اصلی تحریم را رسانه قرار داده تا بتواند عواقب ناشی از تحریم را بهتر کنترل کند. در سیاست‌گذاری کلان تحریم نقش رسانه‌ها موثر است.

شماره خبر: ۲۱۱۳	تاریخ انتشار خبر: ۹ تیر ۱۴۰۴ (۳۰ ژوئن ۲۰۲۵)
https://tass.com/politics/1983161	
برچسب: تحریم، روسیه، اتحادیه اروپا، تحریم رسانه‌ای، وزارت امور خارجه روسیه	

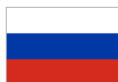
توقف صادرات نفت روسیه به چک از سوی شرکت لهستانی

در تاریخ نهم تیر ۱۴۰۴ (۳۰ ژوئن ۲۰۲۵)، شرکت نفت و گاز «اورلن» متعلق به «لهستان» از توقف انتقال نفت روسیه به پالایشگاه «لیتوینوف» واقع در «جمهوری چک» خبر داد. بنابر بیانیه این شرکت تاریخ قرارداد «اورلن» با روسیه در ۳۰ ژوئن به پایان رسیده و این شرکت قرارداد جدیدی را با طرف روسی امضا نکرده است. به گفته این شرکت، برای جبران نیاز پالایشگاه، ۷۴ قرارداد تامین نفت امضا شده که هیچ کدام با طرفی روسی نیست. همچنین مسیر انتقال انرژی نیز از جنوب صورت می‌گیرد. با این اتفاق «جمهوری چک» به طور کامل از وابستگی به نفت روسیه رها شد. همچنین شرکت «اورلن» به عنوان یکی از غول‌های نفتی لهستان و مرکز اروپا دیگر قراردادی با طرف روسی ندارد و نفتی از روسیه دریافت نمی‌کند.

تحلیل:

در راستای قطع هرگونه وابستگی انرژی اروپا به روسیه، کشورهای عضو اتحادیه اروپا به سرعت درحال جایگزینی مسیرهای جدید تامین نفت و گاز هستند. در این مسیر کشورهای اروپایی به طور کلی هم نظر بوده‌اند. از سویی این تلاش‌ها در راستای کاهش هر چه بیشتر درآمدهای فسیلی مسکو است. اتحادیه اروپا به شکلی جدی مسیر قطع همکاری نفت و گاز را دنبال می‌کند. از این رو مسیر روابط روسیه و اروپا به سمت تنش بیشتر در حرکت است.

شماره خبر: ۲۱۱۴	تاریخ انتشار خبر: ۹ تیر ۱۴۰۴ (۳۰ ژوئن ۲۰۲۵)
https://oilprice.com/Latest-Energy-News/World-News/Polands-Orlen-Ends-Russian-Oil-Purchases.html	
برچسب: تحریم، روسیه، نفت، جمهوری چک، لهستان، اورلن	

تحریم ۲ فرد و یک موسسه روس ذیل تحریم تسلیحات شیمیایی

در تاریخ ۱۶ تیر ۱۴۰۴ (هفتم جولای ۲۰۲۵) «دفتر امور خارجه انگلیس»، طی بیانیه‌ای، ۲ فرد و یک موسسه تحقیقاتی روسی را ذیل عنوان «تسلیمات شیمیایی»، در فهرست تحریم‌های خود قرار داد. بر این اساس «آندری مارچنکو»، «الکسی ویکتورویچ آرتیشچف» و مؤسسه «تحقیقات علمی شیمی کاربردی» مستقر در مسکو مورد هدف تحریم‌های انگلیس قرار گرفتند.

تحلیل:

تحریم‌های حاضر اقدام جدیدی نیست بلکه می‌توان آن را تلاش انگلیس برای تداوم روند تحریم روسیه دانست.

شماره خبر: ۲۱۱۵	تاریخ انتشار خبر: ۱۶ تیر ۱۴۰۴ (۷ جولای ۲۰۲۵)
https://assets.publishing.service.gov.uk/media/686be0ba2557debd867cbd89/Notice_Chemical_Weapons_07072025_3_.pdf?utm_content=&utm_medium=email&utm_name=&utm_source=govdelivery	
برچسب: انگلیس، تحریم، روسیه، تسلیحات شیمیایی، آندری مارچنکو، الکسی ویکتورویچ آرتیشچف، مؤسسه تحقیقات علمی شیمی کاربردی مسکو	

آغاز بررسی بیمه‌ای نفتکش‌ها از سوی آلمان و سوئد

در تاریخ ۱۰ تیر ۱۴۰۴ (یکم جولای ۲۰۲۵) «آلمان» و «سوئد» طی اعلامیه‌های جداگانه‌ای از بررسی بیمه‌ای نفتکش‌ها در دریای بالتیک و تنگه‌ی «کاتگات» به بهانه‌ی آلودگی محیط زیستی و با هدف مقابله با ناوگان سایه روسیه، خبر دادند. تانکرهایی که در این نقطه بررسی می‌شوند از مسیر کمر بند «فهمارن» به سمت اقیانوس منجمد شمالی و دیگر آب‌های آزاد جهان حرکت می‌کنند. پیش از این «دانمارک» در ماه دسامبر خبر از بازرسی بیمه‌ای تانکرهای عبوری را داده بود.

تحلیل:

کشورهای اروپایی در حال افزایش فشارهای خود بر روسیه در دریای بالتیک هستند. این تصمیم اقدامی عملی در جهت مقابله با ناوگان سایه روسیه با استفاده از آبراهه‌های دریای بالتیک است. همزمان با افزایش فشار، روسیه نیز به دنبال حفظ این مسیر راهبردی دریایی برای صادرات فسیلی خود است. بدین ترتیب به نظر می‌رسد با تداوم روند اقدامات طرفین باید در انتظار فزونی تنش‌ها در بالتیک بود.

شماره خبر: ۲۱۱۶	تاریخ انتشار خبر: ۱۰ تیر ۱۴۰۴ (۱ جولای ۲۰۲۵)
https://shippingtelegraph.com/maritime-law-news/germany-sweden-enforce-insurance-checks-on-tankers-to-combat-shadow-fleet/	
برچسب: آلمان، سوئد، روسیه، بالتیک، دانمارک، ناوگان سایه، بیمه، آبراهه، نفت، تانکر، سقف قیمت	

افزایش ۱۲,۷ درصدی درآمدهای غیرنفتی و گازی بودجه روسیه در شش ماه نخست ۲۰۲۵

در تاریخ ۱۶ تیر ۱۴۰۴ (هفتم جولای ۲۰۲۵) خبرگزاری «تاس» به نقل از تارنمای وزارت دارایی روسیه، اعلام کرد که درآمدهای غیرنفتی و گازی بودجه فدرال روسیه در ژانویه تا ژوئن ۲۰۲۵ سالانه ۱۲,۷ درصد افزایش یافته و به ۱۲,۸۵ تریلیون روبل (۱۶۳,۳ میلیارد دلار) رسیده است.

تحلیل:

تلاش روسیه برای کاهش وابستگی به درآمدهای نفت و گاز مربوط به بحران اوکراین و تحریم‌های ناشی از آن نیست. با این حال توفیقات روسیه در این مسیر همزمان با تحریم‌های غرب نشان دهنده موفقیت تلاش‌های روسیه در مقابله با تحریم است. علاوه بر این بخشی از این توفیقات نتیجه وضعی تحریم‌ها است.

تصویب هجدهمین بسته تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه روسیه

در تاریخ ۱۸ جولای ۲۰۲۵ (۲۷ تیر ۱۴۰۴) شورای اتحادیه اروپا هجدهمین بسته تحریم‌های روسیه را تصویب کرد. این بسته که شامل تحریم‌هایی علیه بلاروس است ۵ حوزه انرژی، نظامی، پولی و بانکی، اقدامات مقابله با دور زدن تحریم و مسائل حقوق بشری روسیه را در بر می‌گیرد. این بسته تحریمی شامل کاهش سقف قیمت نفت از ۶۰ به ۴۷.۶ دلار که از ۱۲ شهریور ۱۴۰۴ (سوم سپتامبر ۲۰۲۵) اجرایی می‌گردد، است. همچنین مکانیسم جدیدی در آن تعبیه شده که این سقف همیشه ۱۵ درصد کمتر از میانگین قیمت بازار نفت خام اورال در دوره شش ماهه قبلی باشد. از دیگر موارد بسته حاضر تحریم خطوط نورد - استریم ۱ و ۲، ممنوعیت واردات فرآورده‌های نفتی تصفیه شده مشتق شده از نفت خام روسیه از ۱۱ دی ۱۴۰۴ (یکم ژانویه ۲۰۲۶)، تحریم بندری و خدماتی ۱۰۵ کشتی، الزام کشورهای عضو به انجام اقدامات لازم در جهت دستیابی به منابعی که جایگزین واردات نفت خام از روسیه از طریق خط لوله، ممنوعیت واردات LNG روسیه از طریق پایانه‌های LNG در اتحادیه اروپا که به شبکه گاز طبیعی اصلی (سیستم گاز متصل) متصل نیستند می‌گردد. همچنین این بسته، ممنوعیت ارائه خدمات پیام‌رسانی مالی تخصصی با برخی بانک‌های روسی را به ممنوعیت کامل تراکنش تبدیل می‌کند که به این ترتیب با اضافه شدن ۲۳ بانک جدید، ۴۵ بانک و موسسه مالی روسی در فهرست ممنوعیت کامل تراکنش قرار گرفتند.

از سویی همان‌گونه که اشاره شد، این بسته شامل تحریم‌هایی علیه بلاروس است. در بسته هجدهم خرید و فروش و انتقال سلاح از و به بلاروس ممنوع است مگر بر اساس قراردادهای قبل از ۲۰ جولای ۲۰۲۵ باشد. همچنین اختیاراتی به مقامات ذیصلاح کشورهای عضو جهت تصمیم‌گیری پیرامون تجارت بعضی کالاهای تحریمی بلاروس اعطا شد. اما مهمترین اقدام اتحادیه اروپا علیه بلاروس را می‌توان ممنوعیت کامل تراکنش با بانک‌ها و موسسات مالی بلاروس دانست. در حالی که پیش از این بانک‌های بلاروسی از دسترسی به سوئیفت محروم شده بودند. همچنین ضمن ممنوعیت ترانزیت برخی کالاها از طریق بلاروس، هشت شرکت و نهاد بلاروسی نیز تحت تحریم‌های اروپا قرار گرفتند.

تحلیل:

هدف اصلی بسته هجدهم تحریم‌های روسیه افزایش فشار بر درآمدهای روسیه است. این هدف با بروزرسانی سقف قیمت نفت و تحت فشار قرارداد خریداران نفت روسیه صورت گرفته است. همچنین فشارها بر ناوگان سایه و سیستم پولی و بانکی روسیه افزایش یافته است. تحریم بلاروس و نهادها در کشورهای ثالث با هدف دور زدن تحریم‌ها صورت گرفته است. البته باید دید آیا آمریکا با کاهش سقف قیمت موافقت خواهد کرد یا نه. به نظر می‌رسد عدم موافقت آمریکا می‌تواند باعث شکاف در ائتلاف تحریم شود و اجرای تحریم را نیز بیشتر تضعیف کند.

شماره خبر: ۲۱۱۸	تاریخ انتشار خبر: ۶ تیر ۱۴۰۴ (۲۷ ژوئن ۲۰۲۵)
https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/07/18/russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-eu-adopts-18th-package-of-economic-and-individual-measures/	
برچسب: بسته هجدهم، اتحادیه اروپا، روسیه، تحریم، ابتکار RePowerEU، سقف قیمت، نورد استریم، LNG، تحریم بانکی، بلاروس	

حمایت انگلیس از طرح کاهش سقف قیمت نفت اتحادیه اروپا

در تاریخ ۲۸ تیر ۱۴۰۴ (۱۸ جولای ۲۰۲۵) پس از تصویب کاهش سقف قیمت نفت روسیه در بسته هجدهم تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه روسیه، انگلیس در اقدامی از این طرح حمایت کرده و به آن پیوست. براساس بیانیه دولت بریتانیا این اقدام موجب اختلال در جریان پول به خزانه روسیه خواهد شد. بیانیه حاضر این اقدام را حمله به «قلب درآمدهای نفتی روسیه» خواند.

تحلیل:

در تاریخ ۲۸ تیر ۱۴۰۴ (۱۸ جولای ۲۰۲۵) پس از تصویب کاهش سقف قیمت نفت روسیه در بسته هجدهم تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه روسیه، انگلیس در اقدامی از این طرح حمایت کرده و به آن پیوست. براساس بیانیه دولت بریتانیا این اقدام موجب اختلال در جریان پول به خزانه روسیه خواهد شد. بیانیه حاضر این اقدام را حمله به «قلب درآمدهای نفتی روسیه» خواند.

شماره خبر: ۲۱۱۹	تاریخ انتشار خبر: ۲۸ تیر ۱۴۰۴ (۱۸ جولای ۲۰۲۵)
https://www.gov.uk/government/news/uk-tightens-oil-price-cap-in-blow-to-putins-war-machine	
برچسب: انگلیس، سقف قیمت نفت، ناوگان سایه، بیمه، روسیه، اتحادیه اروپا، بسته هجدهم، ترامپ، انگلیس	

تحریم ۲۵ فرد و نهاد روسی از سوی انگلیس

در تاریخ ۲۸ تیر ۱۴۰۴ (۱۸ جولای ۲۰۲۵) «دفتر امور خارجه انگلیس» طی بیانیه‌ای ۲۵ فرد و نهاد مرتبط با روسیه را به فهرست تحریم‌های علیه روسیه اضافه کرد. براساس این بیانیه ۱۸ فرد و ۱ نهاد در فهرست رژیم تحریم‌های سایبری روسیه قرار گرفتند. به علاوه ۲ نهاد دیگر با اصلاحیه‌ای به فهرست رژیم تحریم‌های سایبری افزوده شدند. همچنین ۳ فرد و ۱ نهاد به فهرست تحریم‌ها روسیه اضافه شدند. به علاوه همزمان با این اقدام، دولت انگلیس در بیانیه‌ای جداگانه ۱۸ نیروی نظامی و سه واحد نظامی روسیه را در ارتباط با عملیاتی در «ماریوپل» اوکراین تحریم کرد.

تحلیل:

همچون دیگر بیانیه‌های تحریمی اخیر انگلیس، این تحریم‌ها نیز اقدام جدیدی نیستند بلکه در جهت حفظ روند تحریم‌های روسیه هستند.

شماره خبر: ۲۱۲۰	تاریخ انتشار خبر: ۲۸ تیر ۱۴۰۴ (۱۸ جولای ۲۰۲۵)
https://assets.publishing.service.gov.uk/media/687a2136a8ee0c6e06f45271/Notice_Cyber_180725.pdf	
برچسب: انگلیس، روسیه، تحریم، تحریم سایبری، ماریوپل	

آغاز رایزنی‌ها برای بسته نوزدهم تحریم‌های روسیه

در تاریخ ۲۳ تیر ۱۴۰۴ (۱۵ جولای ۲۰۲۵) توماس زدچوفسکی، نماینده جمهوری چک در پارلمان اروپا، گفت که کمیسیون اتحادیه اروپا مذاکرات غیررسمی در مورد نوزدهمین بسته تحریم‌های ضد روسیه را آغاز کرده است. براساس اظهارات او اکنون نوعی «خستگی» در تحریم‌ها وجود دارد. به این معنی که اکثر کالاهای ممکن شامل تحریم هستند. اکنون تمرکزها به سمت تشدید کنترل‌ها، گسترش محدودیت‌های ثانویه و شفاف‌سازی کنترل‌های صادرات و واردات است. چندی پیش وزارت امورخارجه استونی نیز در بیانیه‌ای کار بر روی نوزدهمین بسته تحریم‌های روسیه را تایید کرد.

تحلیل:

تلاش‌های روسیه در دورزدن و شکستن حلقه تحریم‌ها علیه روسیه به معزل اصلی تلاش‌های تحریمی اتحادیه اروپا تبدیل گشته است. از این رو اتحادیه اروپا در صدد است در بسته نوزدهم به مقابله با تلاش‌های روسیه برای دور زدن تحریم‌ها بپردازد. این تلاش به شکلی محدود در هجدهمین بسته تحریمی نیز مشاهده شد.

شماره خبر: ۲۱۲۲	تاریخ انتشار خبر: ۲۳ تیر ۱۴۰۴ (۱۵ جولای ۲۰۲۵)
https://iz.ru/1920624/2025-07-15/deputat-evroparlamenta-rasskazal-o-podgotovke-19-go-paketa-antirossiiskih-sankcii	
برچسب: بسته نوزدهم، اتحادیه اروپا، کمیسیون اتحادیه اروپا، چک، استونی، روسیه، تحریم، دورزدن تحریم، تحریم ثانویه	

تحریم ۲ نهاد و ۱۳۵ کشتی از سوی انگلیس

در تاریخ ۳۰ تیر ۱۴۰۴ (۲۱ جولای ۲۰۲۵) «دفتر اجرای تحریم‌های مالی» انگلیس طی بیانیه‌ای خبر از تحریم ۲ نهاد و ۱۳۵ کشتی از ناوگان سایه روسیه داد. براساس بیانیه مذکور این کشتی‌ها از ابتدای ۲۰۲۴ تا کنون محموله‌هایی به ارزش ۴۴ میلیارد دلار منتقل کرده‌اند. همچنین ۲ شرکت مرتبط با حمل و نقل نفت روسیه نیز تحت تحریم قرار گرفتند. شرکت «خدمات اینترشیپینگ» مستقر در امارات به عنوان مسئول ثبت پرچم «گابن» برای کشتی‌های ناوگان سایه است. این شرکت در واقع نماینده رسمی و جهانی جمهوری گابن در اعطای پرچم است. همچنین شرکت «لیتاسکو خاورمیانه» که شعبه فروش شرکت «لوک‌اوئل» روسیه در خاورمیانه است نیز هدف تحریم‌های انگلیس قرار گرفت. این شرکت نیز در امارات مستقر است. خبرگزاری اینترفاکس مدعی شد که قرار بود این شرکت در بسته هجدهم تحریم‌های اتحادیه اروپا نیز قرار گیرد اما به دلیل مخالفت مجارستان از فهرست خارج شد. پس از این اعلامیه، «دفتر اجرای تحریم‌های مالی انگلیس» مجوز عمومی‌ای صادر کرد که طی آن همکاری با این دو شرکت تا تاریخ ۲۷ شهریور ۱۴۰۴ (۱۸ سپتامبر ۲۰۲۵) مجاز اعلام شد.

تحلیل:

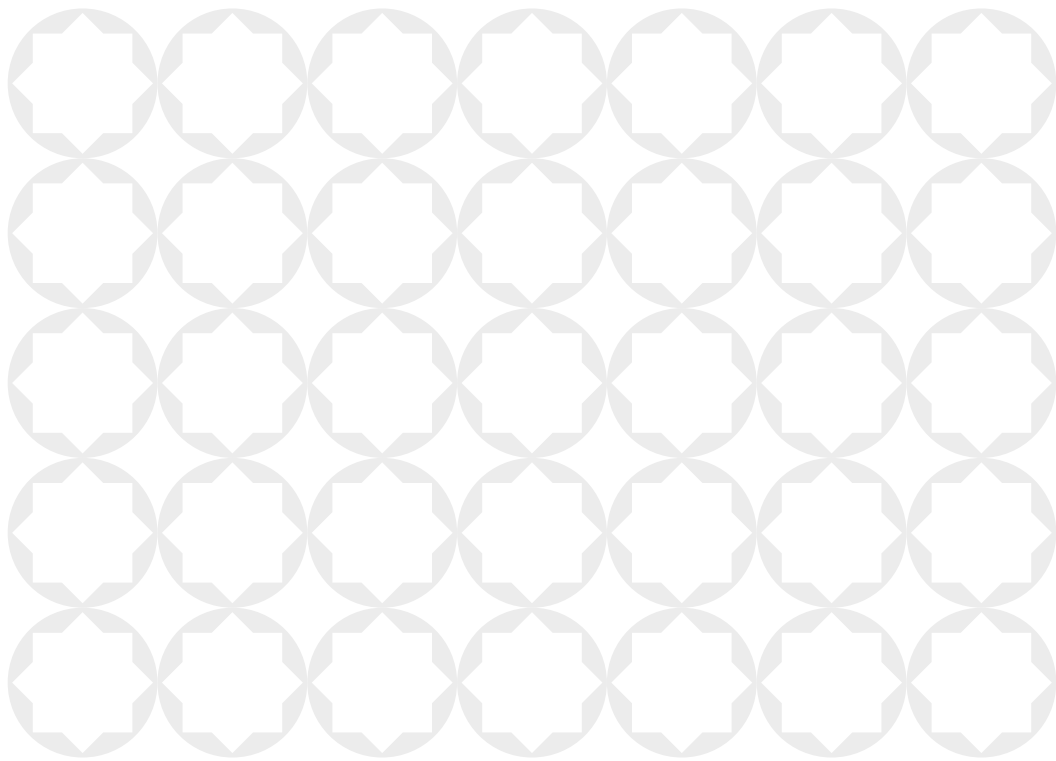
در راستای تلاش کشورهای گروه ۷، برای ضربه زدن به درآمدهای روسیه از طریق فشار بر فروش نفت آن انگلیس به تحریم شرکت‌های دخیل در فروش و اعطای پرچم به ناوگان سایه روسیه نیز ورود پیدا کرده است که اقدام جدید محسوب می‌گردد. از سویی تحریم‌های انگلیس به شکل مکمل و هم راستا با تحریم‌های اتحادیه اروپا است که نشان دهنده هماهنگی بالای لندن و بروکسل در تحریم‌های روسیه است.

شماره خبر: ۲۱۲۳	تاریخ انتشار خبر: ۳۰ تیر ۱۴۰۴ (۲۱ جولای ۲۰۲۵)
https://www.gov.uk/government/news/uk-hammers-putins-energy-revenues-with-fresh-sanctions?utm_content=&utm_medium=email&utm_name=&utm_source=govdelivery	
برچسب: انگلیس، ناوگان سایه، روسیه، تحریم، ثبت پرچم، لوک اوئل، اینترشیپینگ، گابن، امارات، بسته هجدهم	

روسیه: تحلیل وقایع و چشم انداز آینده

شاید مهم‌ترین چشم‌انداز تحریم روسیه در شرایط فعلی را را دو عنصر تشکیل دهد: عنصر اول که مهم‌ترین است توفیقات روسیه در بی‌اثر کردن تحریم‌ها بدون مذاکره است. این موضوع که با فاصله گرفتن از اقتصاد جهانی نیز انجام شده هم آمریکا را در اثربخشی تحریم دچار تردید کرده هم باعث شده وضعیت میدان همچنان در جنگ باقی بماند. عنصر دوم اما شکاف نسبی بین اروپا و آمریکا در اعمال تحریم‌ها است که هم ناشی از سیاست ترامپ است و هم ناشی از عدم کارایی تحریم. اما از آنجایی که آمریکا توان حل مسئله نظامی بین روسیه و اوکراین را ندارد و با منافع بلندمدت این کشور احتمالا همخوانی ندارد. به نظر می‌رسد شکاف بیشتر روسیه از غرب هم در بعد اقتصادی و هم سیاسی و به چالش کشیدن غرب و ساختارهای آن از چشم‌اندازهای قابل تصور است.

ISA CENTER
International & Strategic
Analysis Center